

EdCoach School (Школа освітнього коучингу)

Школа освітнього коучингу розпочала свою діяльність з коучинг-руху в освіті навесні 2015 року. З того часу розвиваються і впроваджуються навчання з циклу «Базові компетентності сучасного вчителя», серед яких в основі лежить і фасилітація. Відносини - це те, з чого складається наше життя, це те, що завжди відбувається між нами і якими вони будуть залежить від нас. І саме фасилітація, як сучасна ефективна технологія, сприяє як пошуку порозуміння, так і стратегіям розвитку закладів, колективів, команд. Жодна із структур, як бізнесу, так і громад, не має такого перетину зв'язків і інтересів різних груп учнів, вчителів, викладачів, методистів, керівників, управлінців, батьків, обслуговуючого персоналу, громади, засновників, яким треба вчитись і вміти взаємодіяти, як у своїх колах, так і між собою. Це спонукало до розробки свого авторського курсу "Методи фасилітації в освіті. Коучинговий підхід", до якого прийшла після проходження потужних навчань і інтенсивів з 4-х різних напрямків впровадження фасилітації у бізнесі, громадах, спільнотах, тренінгах ненасильницького спілкування та професійному сертифікаційному навчанню у Інтегральній коучинг школі.

Фасилітація, як дієвий інструмент людської інтеграції, інструмент групової і командної взаємодії, є ефективним для всіх систем освіти, від державних, з великою кількістю учнів та вчителів, до невеличких команд приватних та альтернативних закладів. Курс складено з поетапної включеності усвідомлення власного Я – «Я і моя ідентифікація», «Я і група/команда», «Я і суспільство». Навчання побудовано на тому, щоб максимально віднайти власне Я в учасників і подальше обговорення інструментарію – а як це для мене у моєму житті, у роботі з колективом, дітьми, як я бачу це з свого світу. І тут прояв творчості і відкриттів захоплює.

Першу групу авторського курсу «Методи фасилітації в освіті. Коучинговий підхід» було запущено у січні 2016 року. У березні 2018 під запит навчальних закладів, колективів та суспільства на допомогу реалізації Концепції НУШ було розроблено спеціальний курс «Методи фасилітації у

EdCoach School (Школа освітнього коучингу)

початковій та середній школі. Коучинговий підхід», що і був впроваджений. Курс дав чудові результати, про які можна почитати у відгуках.

На сьогоднішній день пройшло навчання 45 осіб із системи освіти. Серед них засновники і вчителі навчальних закладів, директори і заступники, методисти, викладачі педагогічного університету і коледжу, закладів післядипломної педагогічної освіти з Києва і Київської області, Львівщини, Одещини, Миколаєва, Полтави, Сум, Вінниці, Закарпаття, Івано-Франківська, Хмельницького.

Яким має бути вчитель, щоб бути затребуваним і успішним у житті, бути цікавим дітям, щоб держава зростала і батьки були задоволені? – одна із задач, яку ставили собі учасники стратегічних сесій, які проходили на тренінгах і педрадах у школах.

Радію змінам і використанню учасниками у власній діяльності кожного потоку. Хочеться, щоб учасники швидше оформлювали свої надбання у сертифікаційні роботи та фасилітатори Школи освітнього коучингу набували сили, але усвідомлюю, що всьому свій час. Мрію про школу фасилітаторів освіти в Києві та інших містах, досвід якої ми зможемо поширити на всю Україну.

Що для мене, як автора, цінного у курсі "Методи фасилітації в освіті. Коучинговий підхід"?

Всі групи вже після першого модулю за два-три тижні круто застосовують здобуте на навчанні, рухаються і діють. І це були конкретні речі іншого спілкування, інших взаємин із сім'єю та на роботі, крутих реакцій власних дітей і сюрпризів від чоловіків, усвідомлення, що почали розмовляти іншою мовою і відслідковувати власну інтерпретацію, несподіваних і сильних застосувань на уроках, бажання і усвідомлення того, що вже після першого модуля дівчата стали іншими і вже не будуть такими як були. Фасилітація – це постійна залученість і постійне розподілення відповідальності, це спільні рішення і відповідальні дії, це креативність мислення і аналіз кроків, це вміння

EdCoach School (Школа освітнього коучингу)

слухати і емпатійно спілкуватись, це зовсім інша філософія життя і взаємодії із собою, оточенням, світом. Епоха команд - цікава епоха і це наш виклик, наскільки наші декларації, мрії, думки, дії взаємодіють і відповідають, наскільки ми можемо вибудовувати партнерські відносини і делегувати повноваження від керівника до вчителя, від вчителя до учня. І тут є чому кожному постійно вчитись, впроваджувати, аналізувати, взаємодіяти, знову вчитись. Моя потреба у цінності і значущості того, що роблю та усвідомлення глибоких внутрішніх змін в учасниках курсу наповнює моє життя сенсом і радістю.

Що дало учасникам курсу і як вони це впроваджують, читаємо у відгуках.

*Наталія Зима,
вчителька хімії технологічного
багатопрофільного ліцею ім. Артема Мазура
м. Хмельницького,
вчитель вищої категорії, вчитель-методист,
координаторка афілійованої (не)конференції
міні-EdCamp Khmelnytskyi A.Mazur Lyceum,
лауреат фінального етапу конкурсу
«Вчитель року-2015»
zn.coolchem@gmail.com
<https://www.facebook.com/winter.km>*

Сучасна освіта (світова і українська) наразі переживає кризу. Несподівано виявилось , що використання педагогічного інструментарію ХХ (а інколи навіть ХІХ) століття неефективне. Перед освітянською спільнотою щоденно з'являються нові виклики і кожен вчитель/-ка сам вирішує як на них реагувати. Я обрала шлях розвитку і освіти. Здавалось би сучасні технології надають безмежні можливості для самоосвіти, але є один дуже суттєвий недолік: теоретизація і відірваність від реальної освіти. Тому для мене вибір є

EdCoach School (Школа освітнього коучингу)

очевидним – поєднання он-лайн та оф-лайн навчання з потужним практичним блоком. "Методи фасилітації в освіті. Коучинг підхід."(два модулі) та "Методи фасилітації у початковій і середній школі. Коучинг підхід." (другий модуль) - курс з циклу "Компетентності сучасного вчителя" від Школи освітнього коучингу -EdCoach School (автор і ведуча Наталія Чуприна) – мій реальний крок для побудови власної педагогічної траєкторії.

Ділюсь своїми «надбаннями»:

1. Знайомство з методами ненасильницького спілкування змусило по іншому подивитись на себе та людей, що оточують мене. Виявилось , що дякувати правильно – це мистецтво, а розуміння своїх і чужих емоцій та потреб – життєдайне джерело розвитку.
2. "Побудова консенсусу" – ефективний інструмент планування, активно використовую при плануванні роботи методичного об'єднання, роботи шкільного самоврядування, діяльності підліткового клубу « Z-club».
3. "Світове кафе" як процес взаємодії, спрямований на широкий обмін думками, ідеями й досвідом стало яскравою фінальною активністю на міні-EdCamp Khmelnytskyi A.Mazur Lyceum. Понад 100 активних учасників/-иць події за короткий термін часу обмінялись досвідом і думками, створивши «Освітній код для майбутнього».
4. Деякі методи фасилітації (метод сфокусованої бесіди, метод генерації ідей, метод генерації питань, "Шлях Героя", «Сад ЦІМБА», «Пошук майбутнього», історичний скан-адаптований, інтегральна методика) апробовано і прожито в групі. Ці методи очікують свого втілення у моїй діяльності, але (і це є дуже цінно) мої колежанки вже випробували їх і поділились власним досвідом практичної реалізації.
5. Мій найбільший «WOW-ефект» це методологія EdScrum. Це те, що називається кохання з першого погляду. Готуюсь до нового навчального року, вже бачу як будуть «EdScrum-ити» мої учні при реалізації різноманітних проектів.

EdCoach School (Школа освітнього коучингу)

Для мене важливо, що робота не завершується з закінченням певного модулю. Формується спільнота активних, зацікавлених і неймовірно потужних людей. Кожен з нас стає частинкою синергетичного потоку позитивних змін.

З заглибленням у фасилітацію як інструмент створення середовища співпраці і сотворчості, мотивації і самоорганізації прийшло розуміння, що у сучасному світі давно закінчився час героїв-одинаків. Лише ефективна команда може стати успішною. Саме тому, важливо опанувати фасилітацію як стиль керування і взаємодії. Ідеальним варіантом є навчання команд з одного навчального закладу, одного населеного пункту, адже тим самим ми формуємо спочатку оту заповітну цифру 13,5% ранніх послідовників, пізніше 30% пізніх послідовників, що забезпечать незворотність впровадження інновацій в освітнє середовище.

Слободянюк Ольга

Директор школи I-III ступенів № 292

імені гетьмана України Івана Мазепи

Деснянського району міста Києва

Учитель вищої категорії

Учитель-методист

Тел.: 050 270 40 56

E-mail: slobodyolga@ukr.net

Facebook: <https://www.facebook.com/Olyano4ka>

Щаслива, що мала можливість пройти навчання основам і методам фасилітації у Школі освітнього коучингу. Це дало мені можливість отримати необхідні для сьогодення навички. І незалежно, в якій сфері людина працює, сьогодні – це є нагальною потребою.

В індивідуальній освітній траєкторії дитини сьогодення вчитель має бути коучем, фасилітатором, тьютором, модератором. Сьогодні не достатньо бути хорошим вчителем, другом.

EdCoach School (Школа освітнього коучингу)

У сучасному світі впоратися з багатьма викликами мені допомагають саме навички фасилітації. Як керівнику освітнього закладу, це дає мені можливість максимально задіяти потенціал групи - колективний інтелект. І, навіть, якщо більшість не достатньо обізнанні чи професійно підковані, однаково можливо прийти до мудрого рішення. Для сучасного керівника - менеджера – це надзвичайно необхідні навички, без яких сьогодні подальший рух не можливий. Навички фасилітації допомагають мені спільно з колективом генерувати ідеї, навчають, як мотивувати рухатися далі і виконувати прийняті зобов'язання, як домовитися про спільні дії, управляти конфліктами і т.і.

Я є прихильником партисипативного управління (управління через залучення) і тут без фасилітації ніяк. Саме діалогічний організаційний розвиток, як на мене, це найкраще для сучасних організацій, оскільки в сучасних умовах немає іншої альтернативи отримувати оперативний зворотний зв'язок від колег, батьків, партнерів.

І ціннісно те, що колектив педагогів та батьки учнів, відгукуються на потреби часу й активно долучаються до різноманітних курсів та тренінгів з фасилітації, що пропонують інструменти людської взаємодії, які здатні відповісти на безліч питань.

Задоволена й усім рекомендую опановувати навички фасилітації з навчальним курсом «Методи фасилітації в освіті. Коучинговий підхід» Школи освітнього коучингу EdCoach School.

Колесніченко Наталія,

заступник директора

Миколаївської гімназії

№3, червень 2018р,

<https://www.facebook.com/natali.skripka.9>

Дуже відгукнулось і склалось відчуття, що НУШ спрямовує нас на те, що вчитель має бути фасилітатором і коучем в освіті. Щоб зрозуміти нові поняття, звернулася до науковців: дійсно реально багато зараз матеріалу з

EdCoach School (Школа освітнього коучингу)

роз'ясненнями можна знайти в мережі і підготувати виступ чи консультацію, навіть семінар. Та хотілося розуміння: чи зможу особисто я «подружитися» з фасилітаційним і коучинговим підходами? чи дійсно це мені потрібно? навіщо? як реально я можу це використати під час уроку чи під час методичної роботи, чи в роботі з дітьми і батьками? Ось з такими думками я приєдналася до авторського курсу Наталії Чуприни «Методи фасилітації у початковій і середній школі. Коучинговий підхід» Школи освітнього коучингу EdCoach School і формулювала власну мету свого навчання.

Приємністю була практична спрямованість протягом двох модулів (всіх чотирьох днів) навчання. Жодна вправа теоретично не подавалася, а лише «проживалася» учасниками. І постійне: «Думаємо, як це можна використати?», - спонукало до власного розуміння цінності того, чим займаєшся. І на полях моїх записів виникали позначки: «урок 5 кл», «урок 7кл», «м.о. класних керівників», «педрада», «самоврядування», «новий план річний» .... Тобто ти повертаєшся з купою ідей, розумінням і бажанням .

І повернувшись додому відразу починала впроваджувати задумане і отримувати задоволення. І під час зустрічі на наступному модулі, ми вже ділилися з іншими учасниками, що в кого вийшло так, як хотілося, а що наступного разу треба зробити інакше.

Вже встигла за квітень-травень: обговорити з колегами важливість емоційної мети батьківських зборів, розібрати по-новому (за ОРП) конфліктну ситуацію з бійкою, збирати радощі уроку з п'ятикласниками, пройти шлях героя зі знайомими і попрацювати у саду мрій із класними керівниками.

Попереду новий навчальний рік: є ідеї (що буде нового), є розуміння (як і з ким буду використовувати і який результат хочу отримати) і є бажання використовувати і опанувати секрети фасилітації і коучингу в освіті і змінювати життя навколо себе на краще.

*Коваленко Наталія,
директор Опорного
загальноосвітнього навчального
закладу Кагарлицька ЗОШ І-ІІІ
ступенів №3,
<https://www.facebook.com/natalochkakov>*

В травні минулого року я навчалася на курсі «Методи фасилітації в освіті. Коучинг підхід».

Навчання було не просто корисним. Це зовсім новий підхід до роботи в педагогічному колективі.

Першим кроком було визначення позитивних та негативних сторін роботи нашого колективу. Цей аналіз ми змогли зробити за допомогою фасилітаційної сесії. Спочатку, колегам було ніяково вголос озвучувати причини невдач. Але після певних психологічних вправ, про які я дізналася на курсі, процес пішов. Ми зрозуміли, що 99% вирішення проблем залежить від нас. І вже через місяць звіт директора провели по-новому. Це був не монолог, а справжня захоплива гра під назвою «Стратегічна сесія по підсумкам роботи колективу на чолі з директором». Все відбулося дуже захопливо. Я, навіть, не очікувала, що колеги так активно включаться в роботу. Новий метод вніс свіжий подих в роботу нашого колективу і вже 2017/2018 навчальний рік ми почали зовсім інакше. Колектив об'єднався в групи за інтересами (це не ті методичні об'єднання, які існували у нас роками), а саме: «Здоров'я і безпека», «Громадянська свідомість», «Комп'ютерна та фінансова грамотність», «Екологія та сталий розвиток». Кожна група спланувала свою роботу на рік, чітко визначили терміни виконання та призначила відповідальних протягом року. Ми все узагальнили і, нарешті, отримали справжній дієвий план роботи колективу на рік. Рік наполегливої праці промайнув дуже швидко. І в цьому році звіт директора вже називався «Кроки до успіху...»

EdCoach School (Школа освітнього коучингу)

В чому цінність курсу?...

Це повна зміна свідомості, це абсолютна перезагрузка, це нові можливості! Це неймовірна кількість цікавих вправ та усвідомлення того, хто ти є. Як ти впливаєш на світ, як світ впливає на тебе. Ти не просто БАЧИШ, ти - ДУМАЄШ, а найголовніше – ВІДЧУВАЄШ!

Майбутнім учасникам хочу сказати – кожен вправу потрібно негайно випробувати. Спочатку страшно, але потім... тебе так захоплює...

Дякую пані Наталії за цей курс. Він саме для вчителів. Він дуже корисний для директорів шкіл.

Хочеться поглиблювати свої знання знову і знову!

---

*Олександра Єгорова,
кандидатка пед. наук,
доцентка НПУ ім. Драгоманова,
соціальна інноваторка,*

<https://www.facebook.com/oleksandra.iegorova>

Дуже вдячна пані Наталі Чуприні за те, що ввела і відкрила прекрасний світ фасилітації, показала як проводити фасилітацію фахово, цікаво, з усмішкою. Компетенція фасилітації дуже важлива для нашого суспільства на сучасному етапі, коли потрібно домовлятися різним людям і робили спільні кроки, розробляти стратегії, плани, заходи. Після курсу фасилітації я покращила свої вміння і ще більше полюбила це покликання. Моїй роботі у педагогічному вузі та у чисельних громадських ініціативах ці вміння будуть доречними і дотичними. Курс дав практичний інструментарій у галузі фасилітації і можливість відпрацювати вміння у волонтерському проекті зі обдарованими школярами. Дякую за Ваше натхнення і готовність ділитися знаннями і вміннями і вибудовувати мережу.

**Оксана Клепуц,
директор НВК "СЗШ-ЛІЦЕЙ" с.Козьови
при Львівському національному університеті
імені Івана Франка Сколівського району
Львівської області,
<https://www.facebook.com/o.kleputs>**

Хочу подякувати за можливість пройти курс фалітитації в освіті. Для мене, як директора школи, цей курс є дуже важливим, бо навички, які я отримала - чудовий інструмент не тільки в організаційному менеджменті директора, а для прийняття всіх управлінських рішень, що забезпечує високі результати їх виконання. Тому що цей інструмент дає можливість залучити всіх членів колективу до прийняття ефективних рішень, і це вже відповідальність на себе бере кожен, а, отже, енергія до виконання примножується. Окрім того такий інструмент значно підвищує якість комунікації в колективі, культуру стосунків та позитивних емоцій. Такий курс буде надзвичайно корисним не тільки для керівників шкіл, а й для вчителів, особливо, класних керівників. Дуже рекомендую педагогам пройти цей курс. З повагою і любов'ю - директор НВК "СЗШ-ЛІЦЕЙ" с.Козьови при Львівському національному університеті імені Івана Франка Сколівського району Львівської області.

Із щирою вірою у наше майбутнє,
з повагою і любов'ю,
засновниця EdCoach School,
ініціаторка Клубу щасливих вчителів,
автор проекту «Школа фасилітаторів освіти м. Києва»   Наталія Чуприна